

معلمان سپاه دانش و نقش آن‌ها در گسترش بی‌حجابی

عباس سرافرازی^۱
رضا عباسی ماکرانی^۲

چکیده

سپاه دانش یکی از موارد چندگانه انقلاب سفید محمد رضا شاه پهلوی بوده است. این سپاه در اصل به منظور ترویج سوادآموزی بین مردم تشکیل شده بود؛ اما شاید رژیم به جز این هدف، اهداف دیگری را نیز دنبال می‌کرد. زنان در سپاه دانش به این دلیل که باید با لباس مخصوص و بی‌حجاب در محل خدمت حاضر و به تدریس می‌پرداختند، در گسترش بی‌حجابی تأثیرگذار بوده‌اند. در این بین، تأثیرپذیری قشر روستایی به دلیل احترام بسیار زیاد به معلم و شخص باسواد روستا، دوچندان بوده است. این تحقیق با روش توصیفی تحلیلی و با استفاده از منابع و اسناد موجود به دنبال این است که نقش معلمان سپاه دانش در ترویج فرهنگ بی‌حجابی را بررسی کند؛ البته در این زمینه مخالفت‌هایی صورت گرفته بود که این مخالفت‌ها و نوع رفتار عموم مردم، به ویژه روستاییان با معلمان سپاه دانش تحلیل خواهد شد. به نظر می‌رسد یکی از اهداف حکومت پهلوی برای ارسال معلمان به ویژه خانم به روستاها، ترویج بی‌حجابی و فرهنگ‌سازی در این زمینه بوده است.

کلیدواژه‌ها: سپاه دانش، گسترش بی‌حجابی، روستاها، حکومت پهلوی دوم.

۱. دانشیار گروه تاریخ، دانشگاه فردوسی مشهد.

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ، دانشگاه فردوسی مشهد.